

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsvej 31
2600 Glostrup

Journalnr. 2012-00766
20. september 2012
PEO/dl

Sendt pr. mail: hoering@fvst.dk

Vedrørende sags nr. 2012-15-2301-01051/KISE - Høring - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - Fødevarestyrelsen - har i skrivelse anmodet om Politiforbundets eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag.

I den anledning kan det oplyses, at Politiforbundet ikke har bemærkninger til forslaget.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Poul-Erik Olsen". The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

Poul-Erik Olsen
Forbundssekretær

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 20. september 2012
SAGSNR.: 2012 - 3060
ID NR.: 198314

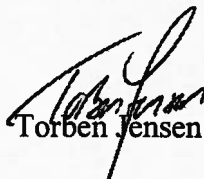
hoering@fvst.dk + KISE@fvst.dk

Høring - over forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Ved e-mail af 18-09-2012 har Fødevarestyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Kirsten Sejlstrup (FVST)

Fra: Susie Hosainzadeh (FKC)
Sendt: 20. september 2012 15:12
Til: Fødevarestyrelsen høring
Cc: Kirsten Sejlstrup (FVST)
Emne: J.nr. 2012-15-2302-01051/KISE: FKC ingen bem. til forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Vedhæftede filer: Billede (enhedsuafhængig bitmap)
docId: <http://fvstcaptia/fvstcapprd11/DOK1177267>
SJ: -1

Kære Kirsten

Fødevareministeriets Klagecenter har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Susie Hosainzadeh
Kontorchef
Fødevareministeriets Klagecenter
Direkte telefon: (+45) 33 95 14 10
E-mail: sho@fkc.fvm.dk

Vi vil være forbillede for klagebehandling i staten - med borgeren i fokus

---

Rentemestervej 8
2400 København NV
Tlf. +45 33 92 37 10
Email: fkc@fkc.fvm.dk
fvm.dk/klagecentret

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Fødevareministeriets Klagecenter

Tænk over miljøet, før du udskriver denne e-mail

Fra: Susanne Rosbach (FVST)

Sendt: 18. september 2012 16:44

Til: Dansk Gede Union; hovedkontor@kaniner.dk; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Beskæftigelsesministeriet; Erhvervs- og Vækstministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; kebmin@kebmin.dk; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; Ministeriet for Børn og Undervisning; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse; Skatteministeriet; Social- og Integrationsministeriet; Transportministeriet; Udenrigsministeriet; oim@oim.dk; Statsministeriet; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Beskæftigelsesministeriet; Erhvervs- og Vækstministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; kebmin@kebmin.dk; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; Ministeriet for Børn og Undervisning; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse; Skatteministeriet; Social- og Integrationsministeriet; Transportministeriet; Udenrigsministeriet; oim@oim.dk; Statsministeriet; int@da.dk; ddaa@ddaa.dk; info@dlbr.dk; science@science.ku.dk; hdv.fyn@mail.dk; dv@dyrenesvenner.dk; info@dyrevaernet.dk; jhl@kongevejen.dk; jhl@husenadvokater.dk; toley@post4.tele.dk; prk@lro.dk; Danske Svineproducenter; foi@foi.dk; ena_stc@hotmail.com; Dansk Fåreavl; hdv.fyn@mail.dk; husdyrenesvel@mail.dk; lo@lo.dk; Westermann@mail.dk; mail@politiforbundet.dk; oletoft@toftlund.net; info@sala.dk; Faglig Fælles Forbund 3F; Høring Bekendtgørelser

Cc: Kirsten Sejlstrup (FVST); Birthe Schubart Haabegaard (FVST); Per Henriksen (FVST); Trine Bødker (FVST); Birthe Schubart Haabegaard (FVST); Birte Broberg (FVST); Postkasse, Veterinærenheden (DEP); Charlotte Røgild Knudsen (DEP); Karen Qvortrup Jensen (FVST)

Emne: Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - frist tirsdag den 9. oktober

Til høringskredsen

Vedhæftet fremsendes høring over udkast til **Forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden** samt høringsbrev og høringslister.

Lovforslaget har til formål at ophæve § 2, stk. 2, i lov nr. 269 af 21. april 2004 om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, således at der ikke længere er krav om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med nødslagtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret - trods forbuddet mod transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning. Dyreværnsrådet har i en udtalelse til Justitsministeriet tilkendegivet, at den foreskrevne fremgangsmåde i lovens § 2, stk. 2, kan give anledning til, at fostre lider mere i forbindelse med slagtningen, end de ville have gjort, hvis moderdyret blev slagtet på sædvanlig vis. Det Veterinære Sundhedsråd har tilsluttet sig Dyreværnsrådets udtalelse. Herudover rejser bestemmelsen spørgsmål i forhold til Rådets forordning (EF) Nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (aflivningsforordningen), der har virkning fra 1. januar 2013.

Høringsbrev og lovforslag kan tillige findes på Høringsportalen på følgende link:

<https://bdkv2.borger.dk/Lovgivning/Hoeringsportalen/Sider/Fakta.aspx?hpid=2146003824>

Loven findes på følgende link i Retsinformation:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=1807>

Ændringsloven forventes at træde i kraft den 1. januar 2013.

Høringsfristen er tirsdag den 9. oktober 2012.

Hørings svar skal sendes til: hoering@fvst.dk med cc. til kise@fvst.dk med angivelse af i.nr. **2012-15-2301-01051/KISE**.

Eventuelle spørgsmål kan i høringsfasen rettes til Kirsten Sejlstrup på e-mail kise@fvst.dk.

<<Fil: Udkast til forslag om Lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.pdf >> <<Fil: Høringsbrev DOK434390.pdf >> <<Fil: Høringsliste.pdf >> <<Fil: Høringsliste - ministerier og styrelser.pdf >>

Med venlig hilsen

Susanne Rosbach
Specialkonsulent, cand. jur.
JURA

Tlf. +45 7227 6900
e-mail: fvst@fvst.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33, 2600 Glostrup
Hjemmeside: www.fvst.dk

Hoering@fvst.dk

cc.: kise@fvst.dk

J.nr.: 2012-20-08-00076

Den: 2. oktober 2012

Deres j.nr. 2012-15-2301-01051/KISE

Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Det Veterinære Sundhedsråd finder det fornuftigt at fjerne kravet om udskæring af fostre inden aflivning af moderdyret. Fostre er bevidstløse som følge af det lave indhold i blodet indtil de efter fødslen selv begynder at trække vejret.

Henset til tidligere udtalelse, j.nr. 2007-20-02-00031 (vedlagt) imødeser Rådet med glæde, at lovens §§ 2, stk. 2 og 3 ophæves.

Med venlig hilsen

På vegne af Det Veterinære Sundhedsråd

Lissi Vestergaard Karlsen

Dyrlæge

Faglig sekretær for Det Veterinære Sundhedsråd

Sekretariatet for Det Veterinære Sundhedsråd

e-mail: lzk@fvst.dk

MINISTERIET FOR FAMILIE-
OG FORBRUGERANLIGGENDER
Fødevarestyrelsen

Dyreværnsrådet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DET VETERINÆRE SUNDHEDSRÅD

Den 30. april 2007
J.nr.: 2007-20-02-00031
Ref.: OS/lzk

Udtalelse om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Det Veterinære Sundhedsråd har af Dyreværnsrådet fået forelagt Dyreværnsrådets udtalelse til Justitsministeriet om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtigheden (Dok.: LLM40128).

Rådet finder med baggrund i den videnskabelige litteratur på området, at fostre lider mere i forbindelse med den i § 2, stk. 2, i lov nr. 269 af 21. april 2004 om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden anførte metode med udskæring af fosteret og efterfølgende aflivning, end hvis moderdyret bliver slagtet (bedøvet og afblødt), uden at fostret bliver skåret ud til efterfølgende aflivning.

Rådet finder, at de pågældende fostre ved den nuværende lovgivning udsættes for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Rådet kan på dette grundlag tilslutte sig Dyreværnsrådets udtalelse.

Med venlig hilsen

Øve Svendsen
formand

Kirsten Sejlstrup (FVST)**Fra:** Pia Saxild [PS@fbr.dk]**Sendt:** 4. oktober 2012 09:03**Til:** Fødevarestyrelsen høring**Cc:** Kirsten Sejlstrup (FVST)**Emne:** SV: Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - frist tirsdag den 9. oktober**docId:** <http://fvstcaptia/fvstcapprd11/DOK1188438>**SJ:** -1

J.nr. 2012-15-2301-01051/KISE

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til udkast til forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Camilla Udsen
Seniorrådgiver, fødevarer
Forbrugerrådet

TÆNK FORBRUGERRÅDET

Danish Consumer Council

Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, Danmark

Fra: Pia Saxild **På vegne af** Hoeringer**Sendt:** 19. september 2012 08:58**Til:** Pia Saxild**Emne:** VS: Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - frist tirsdag den 9. oktober**Fra:** Susanne Rosbach (FVST) [<mailto:SURO@fvst.dk>]**Sendt:** 18. september 2012 16:44

Til: Dansk Gede Union; hovedkontor@kaniner.dk; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Beskæftigelsesministeriet; Erhvervs- og Vækstministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; kebmin@kebmin.dk; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; Ministeriet for Børn og Undervisning; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse; Skatteministeriet; Social- og Integrationsministeriet; Transportministeriet; Udenrigsministeriet; oim@oim.dk; Statsministeriet; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Beskæftigelsesministeriet; Erhvervs- og Vækstministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; kebmin@kebmin.dk; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; Ministeriet for Børn og Undervisning; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse; Skatteministeriet; Social- og Integrationsministeriet; Transportministeriet; Udenrigsministeriet; oim@oim.dk; Statsministeriet; int@da.dk; ddaa@ddaa.dk; info@dlbr.dk; science@science.ku.dk; hdv.fyn@mail.dk; dv@dyrenes-venner.dk; info@dyrevaernet.dk; jhl@kongevejen.dk; jhl@husenadvokater.dk; tolley@post4.tele.dk; prk@lro.dk; Danske Svineproducenter; foi@foi.dk; ena_stc@hotmail.com; Dansk Fåreavl; hdv.fyn@mail.dk; husdyrenesvel@mail.dk; lo@lo.dk; Westermann@mail.dk; mail@politiforbundet.dk; oletoft@toftlund.net; info@sala.dk; Faglig Fælles Forbund 3F; Høring Bekendtgørelser

Cc: Kirsten Sejlstrup (FVST); Birthe Schubart Haabegaard (FVST); Per Henriksen (FVST); Trine Bødker (FVST); Birthe Schubart Haabegaard (FVST); Birte Broberg (FVST); Postkasse, Veterinærenheden (DEP); Charlotte Røgild Knudsen (DEP); Karen Qvortrup Jensen (FVST)

Emne: Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - frist tirsdag den 9. oktober

Til høringskredsen

23-10-2012

Vedhæftet fremsendes høring over udkast til **Forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden** samt høringsbrev og høringslister.

Lovforslaget har til formål at ophæve § 2, stk. 2, i lov nr. 269 af 21. april 2004 om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, således at der ikke længere er krav om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med nødslagtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret - trods forbuddet mod transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning. Dyreværnsrådet har i en udtalelse til Justitsministeriet tilkendegivet, at den foreskrevne fremgangsmåde i lovens § 2, stk. 2, kan give anledning til, at fostre lider mere i forbindelse med slagtningen, end de ville have gjort, hvis moderdyret blev slagtet på sædvanlig vis. Det Veterinære Sundhedsråd har tilsluttet sig Dyreværnsrådets udtalelse. Herudover rejser bestemmelsen spørgsmål i forhold til Rådets forordning (EF) Nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (aflivningsforordningen), der har virkning fra 1. januar 2013.

Høringsbrev og lovforslag kan tillige findes på Høringsportalen på følgende link:

<https://bdkv2.borger.dk/Lovgivning/Hoeringsportalen/Sider/Fakta.aspx?hpid=2146003824>

Loven findes på følgende link i Retsinformation:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=1807>

Ændringsloven forventes at træde i kraft den 1. januar 2013.

Høringsfristen er tirsdag den 9. oktober 2012.

Hørings svar skal sendes til: hoering@fvst.dk med cc. til kise@fvst.dk med angivelse af j.nr. 2012-15-2301-01051/KISE.

Eventuelle spørgsmål kan i høringsfasen rettes til Kirsten Sejlstrup på e-mail kise@fvst.dk.

Med venlig hilsen

Susanne Rosbach
Specialkonsulent, cand. jur.
JURA

Tlf. +45 7227 6900
e-mail: fvst@fvst.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevestyrelsen
Stationsparken 31-33, 2600 Glostrup
Hjemmeside: www.fvst.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Att.: Specialkonsulent Susanne Rosbach

Dyreværnsrådet

Den 8. oktober 2012

Sagsnr.: 14229

Dok.nr.: 444754

Ref.: VETENH/BGJE

Tlf.: 50966792

E-mail: bgje@fvm.dk

Fødevarestyrelsens høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Ved mail af 18. september 2012 har Fødevarestyrelsen fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden men henblik på eventuelle bemærkninger.

Forslaget indebærer, at kravet om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med nødslagting, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret – trods forbuddet mod transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden – er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning, jf. den gældende lovs § 2, stk. 2, ophæves.

Dyreværnsrådet har tidligere i udtalelse af 12. april 2007 tilkendegivet, at det er rådets opfattelse, at lovens § 2, stk. 2, ikke alene er unødvendig, men i direkte strid med lovens intention om at sikre fostre mod lidelse. Dyreværnsrådet har endvidere tilkendegivet, at det er rådets opfattelse, at bestemmelsen trods sin hensigt om det modsatte kan give anledning til, at fostre lider mere i forbindelse med slagtningen, end de ville have gjort, hvis moderdyret blot blev slagtet, uden at fosteret skæres ud.

Dyreværnsrådet finder det på baggrund heraf glædeligt, at loven nu ændres.

På rådets vegne

Brit Gotthard Jensen

Sekretær

Fødevarestyrelsen

Høring over forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagting og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Dato: 08. oktober 2012

Direkte tlf.: 8715 7685
E-mail:
susanne.elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103
Reference: sel

Side 1/1

DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug har haft ovenstående forslag til lovændring i høring. Vi er enige i, at den nuværende bestemmelse i § 2, stk. 2, indebærer en risiko for, at fostrene vil opleve smerte i forbindelse med slagtingen af moderdyret, og at bestemmelsen derfor bør udgå.

Vi kan oplyse, at der siden udtalelsen fra Dyreværnsrådet i 2007 er kommet mere litteratur på området. Denne litteratur bestyrker argumentationen i Dyreværnsrådets udtalelse og sandsynliggør, at graden hvormed et foster kan føle smerte og lide inde i livmoderen har været overvurderet. De dyrearter, der anvendes som produktionsdyr, føder neurologisk modne unger, der tidligt efter fødslen udvikler en evne til at føle smerte og lidelse, vurderet ud fra ændringer i hjernens elektriske aktivitet, etablering af nerveforbindelser mellem betydningsfulde hjernecentre og fremkomst af særlige adfærdstyper. Også hos fostrene har hjernen evnen for at være bevidst, men bevidstheden indtræder først efter fødslen. Årsagen hertil er blandt andet, at der i fostertilstanden findes stoffer i hjernen, som hæmmer hjerneaktiviteten (såkaldte neuroinhibitorer), så fosteret er i en søvnliggende, ubevidst tilstand. I forbindelse med de voldsomme miljøpåvirkninger ved fødslen og igangsætningen af et selvstændigt åndedræt ophæves hæmningen af nerveaktiviteten, hvorved dyreungerne bliver bevidste og i stand til at opleve smerte eller lidelse inden for minutter-timer efter fødslen. I tilfælde, hvor fostre må aflives, vil det derfor være en fordel at opretholde fostertilstanden. Det kan overvejes, om der er behov for at sikre dette lovmæssigt. Vi har ikke yderligere kommentarer.

Høringssvaret er udarbejdet af temakoordinator for husdyr, seniorforsker Karin Hjelholt Jensen med fagligt bidrag fra seniorforsker Mette S. Herskin, begge Institut for Husdyrvidenskab.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for myndighedsrådgivning

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Att.: Kirsten Sejlstrup
Stationsparken 31
2600 Glostrup

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Høsterkøb den 8. oktober 2012

Vedr. høring – forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og hest i sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

DOSO har modtaget en henvendelse fra Fødevarestyrelsen dateret d. 18. september 2012 vedr. høring af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og hest i sidste tiendedel af drægtighedsperioden (J.nr.: 2012-15-2301-01051/KISE). DOSO har følgende bemærkninger til udkastet til lovforslag:

Vi er opmærksomme på, at det med aflivningsforordningens artikel 26, stk. 1 kan være vanskeligt at argumentere for opretholdelsen af § 2, stk. 2 uden at kunne henvise til videnskabeligt belæg. DOSO kan på den baggrund tilslutte sig forslaget om at ophæve § 2, stk. 2. Dog med en enkelt tilføjelse.

DOSO erkender, at dette er et meget vanskeligt problem at tage stilling til, men meget tyder på, at forskningen fortsat understøtter de vurderinger, der blev fremlagt af Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd og Det Veterinære Sundhedsråd i 2007. DOSO finder dog anledning til at påpege, at der stadig er en videnskabelig usikkerhed mht. til (næsten) fuldbårne fostres kapacitet til at sanse ubehag og smerte. Vi mener, at usikkerheden skal komme dyrene til gode, og vi henstiller at forslaget ledsages af et krav om, at en dyrlæge skal bedøve fosteret kemisk, og at fostre skal holdes bedøvede indtil død. Vælger man at lade fosteret dø inde i moderens uterus, må det præciseres, at fosteret ikke må udtages, før det med sikkerhed er dødt.

Det er nødvendigt, at loven suppleres med regler for aflivning, og det er helt nødvendigt, at udviklingen af ny viden på området fremover følges nøje.

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSBOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

DOSO skal gøre opmærksom på, at lovforslaget med ovennævnte tilføjelse sikrer, at Dyreværnslovens almindelige bestemmelse om aflivning (hurtigt og smertefrit) overholdes og også gælder for ufødte, sansende dyr.

DOSO kan ikke acceptere, at højdrægtige dyr stadig slagtes i tilfælde, hvor det ikke drejer sig om nødslagtning. Derfor foreslår vi,

- at drægtige dyr, som ulovligt sendes til slagting, opstaldes for ejers regning, indtil ungen er født.
- at fostre, som først opdages ved slagting, skal udløse bøder til ejeren. Jo tættere på fødselstidspunkt, jo større bøde.

Med venlig hilsen

DOSO

Peter Møllerup
Formand

Dato 8.10.2012

Ref. 2012-15-2301-01051/KISE

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Att.: Kirsten Sejlstrup
Stationsparken 31
2600 Glostrup

**Høring over forlag til lov om ændring af lov om forbud mod
slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den
sidste tiendedel af drægtighedsperioden**

Hestens Værn støtter ophævelsen af §2.2 og 2.3 af loven på grund af hensynet til mindre lidelse hos fosteret på baggrund af Dyreværnsrådets og Det Veterinære Sundhedsråds udtalelser.

Hestens Værn vil dog gøre opmærksom på at forbuddet i mod transport og slagtning i den sidste tiendedel forsat skal håndhæves og at der dermed alene kan være tale om nødslagtninger.

Med venlig hilsen

Ghita Zangger Madsen
Sekretariatsleder

Gl. Hovedgade 8
2970 Hørsholm

Telefon 45 868 774

post@hestens-vaern.dk
www.hestens-vaern.dk

Protektor
Hendes Kgl. Højhed
Prinsesse Benedikte

Dyrenes Hjælpekomité FREJA

Den 8. oktober 2012.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.
FØDEVARESTYRELSEN,
Stationsparken 31,
2600 - Glostrup.

Høring - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og
aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af
drægtighedsperioden.

Dyrenes Hjælpekomité FREJA kan gå ind for ovennævnte ændring af omtalte lov,
MEN VI ER IØVRIGT IMOD AL SLAGTNING AF DYR.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Holst.'.

Lillian Holst.

Formand.

9. oktober 2012

Att.: Kirsten Sejlstrup
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup

Vedr. høring – forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Fødevarestyrelsen dateret d. 18. september 2012 vedr. høring af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i sidste tiendedel af drægtighedsperioden (J.nr.: 2012-15-2301-01051/KISE). Det Dyreetiske Råd anmodes om at komme med bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Det Dyreetiske Råd stillede allerede i 2004 ved forslaget om at indføre den omtalte § 2, stk. 2 spørgsmålstegn ved, om det konkrete forslag rent faktisk ville være den dyrevelfærdsmæssigt bedste aflivningsmetode (høringssvar fra 16. januar 2004 er vedlagt). Det Dyreetiske Råd tilsluttede sig i 2007 udtalelserne fra Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd, da den præsenterede forskning og praktiske erfaring understøttede antagelsen om, at det ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning er mest hensigtsmæssigt at lade fosteret forblive i livmoderen og dø som følge af iltmangel i blodet. Rådet mindede samtidig om, at der er tale om en vis videnskabelig usikkerhed angående fostres evne til at føle smerte og opfordrede til, at der i takt med udviklingen af ny viden på området kan være grund til at tage de foreslåede anbefalinger op til overvejelse igen (høringssvar fra 7. september 2007 er vedlagt).

Så vidt Det Dyreetiske Råd er orienteret, understøtter forskningen fortsat de vurderinger, der blev fremlagt af alle tre råd i 2007. Rådet finder dog anledning til at påpege, at der stadig er en videnskabelig usikkerhed. Det Dyreetiske Råd er opmærksomt på, at det med aflivningsforordningens artikel 26, stk. 1 kan være vanskeligt at argumentere for opretholdelsen af § 2, stk. 2 uden at kunne henvise til videnskabeligt belæg. Det Dyreetiske Råd kan på den baggrund tilslutte sig forslaget om at ophæve § 2, stk. 2. Rådets medlemmer fremhæver dog samtidig, at udviklingen af ny viden på området bør følges nøje.

Det Dyreetiske Råd påpeger videre, at efter en ophævelse af § 2, stk. 2 vil spørgsmålet om, hvordan man skal håndtere fostrene ved aflivning af højdrægtige dyr, være uafklaret. For det første er det uafklaret, om fostrene, som ufødte dyr, i det hele taget er omfattet af dyreværnsloven og de generelle regler om slagtning og aflivning. Hvis man antager, at fostrene er omfattet af disse regler, er det uafklaret, hvilken metode, der bedst opfylder de lovmæssige krav. Dyreværnslovens krav om hurtig aflivning taler for metoden, hvor fosteret udskæres og aflives straks, mens kravet i bekendtgørelsen om slagtning og aflivning af dyr, om bedst mulige beskyttelse mod ophidselse,

smerte osv., taler for metoden, hvor fosteret forbliver i livmoderen til det er dødt – såfremt man stoler på de videnskabelige antagelser.

Rådet peger her således igen på den usikkerhed, der er om fostres evne til at føle smerte, og Rådet mener, at det er vanskeligt at afgøre, hvilken metode der rent faktisk beskytter fostrene bedst muligt. Nogle af Rådets medlemmer lægger størst vægt på dyreværnslovens krav om hurtig aflivning og anbefaler derfor, at metoden, hvor fosteret udkæres og aflives straks, anvendes. Selv om dette muligvis indebærer, at fosteret udsættes for stress og smerte, vil det være kortvarigt, og metoden sikrer under alle omstændigheder en hurtig aflivning.

Alle Rådets medlemmer er samtidig overbeviste om, at det, uanset hvilken metode der anvendes, er vigtigt at sørge for, at metoden anvendes korrekt for at sikre, at fosteret aflives så skånsomt som muligt. Rådet henviser igen til sit høringssvar fra 2007, hvor Rådet påpegede, at det ved brug af den metode, hvor fosteret forbliver i livmoderen, er vigtigt at sikre, at fosteret ikke udtages, før det rent faktisk er dødt. Rådet henleder her opmærksomheden på, at nyere anbefalinger understøtter dette.

Det Dyreetiske Råd anbefaler derfor, såfremt § 2, stk. 2 ophæves, at der samtidig hermed iværksættes andre lovmæssige tiltag. Hensigten med disse tiltag er først at tydeliggøre, om der er frit valg mellem de to metoder. Dernæst, såfremt fosteret må udtages af livmoderen, at tydeliggøre at fosteret skal aflives straks (jf. den nuværende § 2, stk. 2). Og endelig, såfremt fosteret må forblive i livmoderen, at tydeliggøre at det skal forblive i livmoderen i et nærmere fastsat tidsrum til det med sikkerhed er dødt.

Endelig opfordrer Rådet til, at der arbejdes på at udvikle aflivningsmetoder, der sikrer en hurtig og så vidt muligt smertefri aflivning af fostre ved slagtning af højdrægtige dyr. Afslutningsvis vil Rådet gerne gentage sin kommentar fra høringssvaret fra 2007 om, at den enkleste måde at minimere problemet på fortsat er at sikre, at højdrægtige dyr kun slagtes i reelle nødstilfælde.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Faglig sekretær

16. januar 2004

Att.: Anne Tønnes
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Vedr. høring over udkast til forslag til lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Justitsministeriet 22. december 2003 (dok: CAG21141 + bilag) vedr. høring over udkast til forslag til lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden. Rådet anmodes om at komme med bemærkninger til udkastet.

Det Dyreetiske Råd har tidligere afgivet bemærkninger i høringer vedrørende transport af højdrægtige dyr. Så vidt Rådet forstår bemærkningerne til det aktuelle udkast til lovforslag, planlægger regeringen i foråret 2004 at gennemføre et forbud mod transport af højdrægtige dyr. Nedenstående bemærkninger afgives under den forudsætning, at det planlagte forbud gennemføres.

Så vidt Det Dyreetiske Råd forstår, er lovforslaget rettet mod tre forskellige hensyn:

1. sikre at højdrægtige dyr ikke transporteres unødigt.
2. sikre at et dyr, som man har valgt at gøre drægtigt, og som man har ladet leve til den sidste del af drægtigheden, under normale omstændigheder får lov til at føde sit afkom, inden det slagtes. Den eneste undtagelse herfor bør være, hvis det af dyrevelfærdsmæssige grunde viser sig at være uforsvarligt at lade dyret fuldføre drægtigheden.
3. sikre, at fostrene - såfremt de ikke er levedygtige - i forbindelse med slagtning af et højdrægtigt dyr aflives så hurtigt og smertefrit som muligt.

Ad pkt. 1:

Med hensyn til at undgå unødigt transport af højdrægtige dyr har Rådet vanskeligt ved at se, hvilken ekstra beskyttelse det vedlagte udkast vil give set i lyset af det kommende forbud mod transport af højdrægtige dyr. I det øjeblik dyrene ikke må transporteres, formoder Rådet, at dette også gælder for transport til et slagteri, og hvis et dyr alligevel er blevet - ulovligt - transporteret til et slagteri, vil det være hensigtsmæssigt set fra en dyreværns mæssig synsvinkel, at dyret må slagtes på slagteriet frem for at blive sendt retur. En sådan undtagelse er da også anført i det aktuelle lovforslags § 2.

Ad pkt. 2:

Så vidt Rådet kan se, er det kun i situationer med hjemmeslagtning, at dette lovforslag vil gøre en reel forskel, idet hjemmeslagtning af det højdrægtige dyr med lovforslaget bliver forbudt. Det fremgår dog af bemærkningerne, at en undtagelse fra slagteforbudet ved

hjemmeslagtning har været under overvejelse. Rådet finder, at slagtning af et højdrægtigt dyr giver anledning til etiske betænkeligheder, og at et højdrægtigt dyr således kun bør slagtes, hvis det af dyrevelfærdsmæssige grunde vil være uforsvarligt at lade det fuldføre drægtigheden. I den forbindelse er det efter Rådets opfattelse uvæsentligt, om dyret slagtes hjemme eller på slagteri. Rådet kan derfor støtte forslaget om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden og mener, at dette bør gælde både slagtning på slagteri og hjemme.

Ad pkt. 3:

Rådet ser i forbindelse med aflivningen af fostrene to aspekter af dyrevelfærdsmæssig karakter, nemlig spørgsmålet om hvilke kompetencer den person skal have, der forestår slagtningen af moderdyret og den efterfølgende aflivning af fosteret samt spørgsmålet om, hvilken metode til aflivning af fosteret der bedst sikrer, at dyret aflives så hurtigt og smertefrit som muligt.

Med hensyn til personens kompetencer forstår Rådet det vedlagte udkast som ønsket om en skærkelse i forhold til bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr (Bkg. nr. 1037 af 14. december 1994), således at kun en dyrlæge eller en person under dennes tilsyn må udføre slagtningen. Rådet mener dog ikke, at en dyrlæge nødvendigvis er mere kompetent til at udføre slagtningen end en slagter. Rådet finder desuden behov for at påpege, at formuleringen kan give anledning til uklarhed om, under hvilke omstændigheder andre personer end en dyrlæge må udføre (nød-)slagtningen. Hvis der med "tilsyn" menes "overvågning af selve slagtningen" bør dette anføres eksplicit.

Hvad angår aflivningen af de højdrægtige dyrs fostre er det, så vidt Rådet er orienteret og som fremlagt af Det Veterinære Sundhedsråd, forskningsmæssigt uafklaret, om fostre er i stand til at føle smerte og lidelse fx i forbindelse med "kvælning" før det tidspunkt, hvor de "har trukket vejret". Rådet finder som udgangspunkt, at tvivlen bør komme fostrene til gode, hvilket kunne tale for en aflivning af fosteret så hurtigt som muligt efter, at moderdyret er blevet slagtet/aflivet, sådan som lovforslaget lægger op til. Rådet har imidlertid drøftet, om dette i praksis vil være det mest hensigtsmæssige set ud fra en dyrevelfærdsmæssig vinkel. I så fald vil fosteret skulle tages ud ved et kejsersnitlignende indgreb, og det nyfødte dyr vil i mange tilfælde nå at trække vejret inden aflivningen foretages. Rådet vurderer, at dette forløb muligvis vil kunne give anledning til en større belastning af fosteret/det nyfødte dyr end alternativet - at forblive i livmoderen og dø som følge af iltmangel i blodet. Rådet har således stor forståelse for det hensyn, der søges udvist med lovforslaget, men stiller spørgsmålstejn ved, om det konkrete forslag rent faktisk vil være den dyrevelfærdsmæssigt bedste aflivningsmetode.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Faglig sekretær

7. september 2007

Att.: Cristina A. Gilusano
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Vedr. høring over Dyreværnsrådets udtalelse om nødslugtning af produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Justitsministeriet 6. juli 2007 (sagsnr.: 2006-5434-0025) vedr. høring over Dyreværnsrådets udtalelse om nødslugtning af produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden. Det Dyreetiske Råd anmodes om at komme med bemærkninger til Dyreværnsrådets udtalelse og Det Veterinære Sundhedsråds støtteerklæring hertil.

Det Dyreetiske Råd har ved en tidligere høring afgivet bemærkninger om aflivning af fostre ved slagtning af højdrægtige dyr. I sit høringssvar af 16. januar 2004 lagde Rådet til grund, at lovgivningen har som formål at sikre, at fostret i forbindelse med slagtning af et højdrægtigt dyr dør på den mest skånsomme måde. Rådet skrev på den baggrund:

”Hvad angår aflivningen af de højdrægtige dyrs fostre er det, så vidt Rådet er orienteret og som fremlagt af Det Veterinære Sundhedsråd, forskningsmæssigt uafklaret, om fostre er i stand til at føle smerte og lidelse fx i forbindelse med "kvælning" før det tidspunkt, hvor de "har trukket vejret". Rådet finder som udgangspunkt, at tvivlen bør komme fostrene til gode, hvilket kunne tale for en aflivning af fosteret så hurtigt som muligt efter, at moderdyret er blevet slagtet/aflivet, sådan som lovforslaget lægger op til. Rådet har imidlertid drøftet, om dette i praksis vil være det mest hensigtsmæssige set ud fra en dyrevelfærdsmæssig vinkel. I så fald vil fosteret skulle tages ud ved et kejsersnitlignende indgreb, og det nyfødte dyr vil i mange tilfælde nå at trække vejret inden aflivningen foretages. Rådet vurderer, at dette forløb muligvis vil kunne give anledning til en større belastning af fosteret/det nyfødte dyr end alternativet - at forblive i livmoderen og dø som følge af iltmangel i blodet. Rådet har således stor forståelse for det hensyn, der søges udvist med lovforslaget, men stiller spørgsmålstejn ved, om det konkrete forslag rent faktisk vil være den dyrevelfærdsmæssigt bedste aflivningsmetode.”

Den forskning og praktiske erfaring, der præsenteres i artiklen ”Kan fostre opleve smerte” (DVT, 15. august 2006), understøtter antagelsen om, at det ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning er mest hensigtsmæssigt at lade fosteret forblive i livmoderen og dø som følge

af iltmangel i blodet. Det Dyreetiske Råd kan derfor tilslutte sig udtalelserne fra Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd.

Rådet påpeger dog samtidig, at det ved brug af denne metode er vigtigt at sikre, at fosteret ikke udtages af moderdyret, før det rent faktiske er dødt. Såfremt fosteret trods passende foranstaltninger stadig måtte være i live ved udtagelsen, skal det aflives så hurtigt og smertefrit som muligt. Disse krav skal også efterleves i situationer, hvor fx serum eller væv fra fosteret ønskes anvendt.

Rådet minder om, at der stadig er tale om en vis videnskabelig usikkerhed angående fostres evne til at føle smerte. I takt med udviklingen af ny viden på området kan der derfor muligvis være grund at tage de foreslåede anbefalinger op til overvejelse igen.

Endelig påpeger Rådet, at den enkleste måde at minimere problemet på fortsat er at sikre, at højdrægtige dyr kun slagtes i reelle nødstilfælde.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Faglig sekretær

Kirsten Sejlstrup (FVST)

Fra: Anette Schnipper [ansc@food.dtu.dk]
Sendt: 9. oktober 2012 15:20
Til: Fødevarestyrelsen høring
Cc: Kirsten Sejlstrup (FVST); DTU-Fødevareinstituttet; FOOD-Toxicology; Christine Lydia Nellemann; Torben Hallas-Møller; Charlotte Bernhard Madsen
Emne: VS: Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste, FVST j.nr. 2012-15-2301-01051/KISE
docId: <http://fvstcaptia/fvstcapprd11/DOK1205406>
SJ: -1

DTU J.nr. 12/07447

FVST j.nr. 2012-15-2301-01051/KISE

DTU Fødevareinstituttet takker for invitationen til at deltage i Fødevarestyrelsens høring vedr. forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste, instituttet har imidlertid ikke særskilte bemærkninger, da emnet skønnes at ligge udenfor instituttets kompetenceområde.

Med venlig hilsen

Anette Schnipper
 Souschef, seniorrådgiver
 Afdeling for Toksikologi og Risikovurdering
 DTU Fødevareinstituttet

Danmarks Tekniske Universitet
 Fødevareinstituttet
 Mørkhøj Bygade 19
 Bygning G
 2860 Søborg
 Direkte telefon 35887523
ansc@food.dtu.dk
www.food.dtu.dk

Fra: Susanne Rosbach (FVST) [<mailto:SURO@fvst.dk>]

Sendt: 18. september 2012 16:44

Til: Dansk Gede Union; hovedkontor@kaniner.dk; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Beskæftigelsesministeriet; Erhvervs- og Vækstministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; kebmin@kebmin.dk; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; Ministeriet for Børn og Undervisning; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse; Skatteministeriet; Social- og Integrationsministeriet; Transportministeriet; Udenrigsministeriet; oim@oim.dk; Statsministeriet; Økonomi- og Erhvervsministeriet; Beskæftigelsesministeriet; Erhvervs- og Vækstministeriet; Finansministeriet; Forsvarsministeriet; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; kebmin@kebmin.dk; Kulturministeriet; Miljøministeriet; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; Ministeriet for Børn og Undervisning; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse; Skatteministeriet; Social- og Integrationsministeriet; Transportministeriet; Udenrigsministeriet; oim@oim.dk; Statsministeriet; int@da.dk; ddaa@ddaa.dk; info@dlbr.dk; science@science.ku.dk; hdv.fyn@mail.dk; dv@dyrenes-venner.dk; info@dyrevaernet.dk; jhl@kongevejen.dk; jhl@husenadvokater.dk; tolley@post4.tele.dk; prk@lro.dk; Danske Svineproducenter; foi@foi.dk; ena_stc@hotmail.com; Dansk Fåreavl; hdv.fyn@mail.dk; husdyrenesvel@mail.dk; lo@lo.dk; Westermann@mail.dk; mail@politiforbundet.dk; oleoft@toftlund.net; info@sala.dk; Faglig Fælles Forbund 3F; Høring Bekendtgørelser

Cc: Kirsten Sejlstrup (FVST); Birthe Schubart Haabegaard (FVST); Per Henriksen (FVST); Trine Bødker (FVST); Birthe Schubart Haabegaard (FVST); Birte Broberg (FVST); Postkasse, Veterinærenheden (DEP); Charlotte Røgild Knudsen (DEP); Karen Qvortrup Jensen (FVST)

Emne: Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - frist tirsdag den 9. oktober

Til høringskredsen

23-10-2012

Vedhæftet fremsendes høring over udkast til **Forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden** samt høringsbrev og høringslister.

Lovforslaget har til formål at ophæve § 2, stk. 2, i lov nr. 269 af 21. april 2004 om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, således at der ikke længere er krav om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med nødslagtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret - trods forbuddet mod transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning. Dyreværnsrådet har i en udtalelse til Justitsministeriet tilkendegivet, at den foreskrevne fremgangsmåde i lovens § 2, stk. 2, kan give anledning til, at fostre lider mere i forbindelse med slagtningen, end de ville have gjort, hvis moderdyret blev slagtet på sædvanlig vis. Det Veterinære Sundhedsråd har tilsluttet sig Dyreværnsrådets udtalelse. Herudover rejser bestemmelsen spørgsmål i forhold til Rådets forordning (EF) Nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (aflivningsforordningen), der har virkning fra 1. januar 2013.

Høringsbrev og lovforslag kan tillige findes på Høringsportalen på følgende link:

<https://bdkv2.borger.dk/Lovgivning/Hoeringsportalen/Sider/Fakta.aspx?hpid=2146003824>

Loven findes på følgende link i Retsinformation:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=1807>

Ændringsloven forventes at træde i kraft den 1. januar 2013.

Høringsfristen er tirsdag den 9. oktober 2012.

Hørings svar skal sendes til: hoering@fvst.dk med cc. til kise@fvst.dk med angivelse af j.nr. 2012-15-2301-01051/KISE.

Eventuelle spørgsmål kan i høringsfasen rettes til Kirsten Sejlstrup på e-mail kise@fvst.dk.

Med venlig hilsen

Susanne Rosbach
Specialkonsulent, cand. jur.
JURA

Tlf. +45 7227 6900
e-mail: fvst@fvst.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33, 2600 Glostrup
Hjemmeside: www.fvst.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup

9. oktober 2012
9.14.31

Att.: hoering@fvst.dk
Kopi: KISE@fvst.dk

Vedr.: Høring over lov om forbud mod slagtning og aflivning af højdrægtige dyr

Med henvisning til skrivelse af 18. september 2012 fra Fødevarestyrelsen, hvormed forslag til 'Lov om ændring af lov¹ om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden' sendes i høring, skal Dyrenes Beskyttelse (DB) bemærke, som følger:

Som udgangspunkt - og med henvisning til udtalelser fra Dyreværnsrådet² og Det Veterinære Sundhedsråd³ - kan DB tilslutte sig ophævelse af krav om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med slagtning, i.e. kravet om at fostre skal skæres ud af livmoderen og aflives straks.

Årsagen hertil er, at den nuværende procedure dels kompromitterer fosterets tarv, dels forsinker afblødning af det bedøvede moderdyr.

Af en videnskabelig rapport⁴ fra den europæiske fødevarerikkerhedsmyndighed EFSA fremgår det, at fostre dør af iltmangel (hypoxi) og forhøjet CO₂-blodindhold (hypercapni) ved aflivning af det drægtige moderdyr. Det anføres, at fostre, som ikke tillades at trække vejret i luft - dvs. at hæve ilttensionen i blodet - ikke opnår bevidsthed og derfor ikke kan opleve lidelse (jf. Kap. 13.1). Fostres evt. bevægelser og gispen indikerer derfor ikke lidelse.

¹ Lov nr. 269 af 21. april 2004 om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

² Dyreværnsrådets udtalelse af 12. april 2007 om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

³ Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 30. april 2007 om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

⁴ "Welfare Aspects of Animal Stunning and Killing methods". Scientific Report of the Scientific Panel for Animal Health and Welfare on a request from the Commission related to welfare aspects of animal stunning and killing methods. European Food Safety Authority (EFSA) – AHAW/04-027. Accepted on the 15th of June 2004.

DB mener imidlertid ikke, at man kan undlade eksplicit at redegøre for, hvordan det så sikres, at de pågældende fostre håndteres på en måde, som tager de fornødne hensyn til dyrevelfærd.

Herudover mener DB også, at det er relevant og nødvendigt at tage stilling til tilfælde, hvor der evt. måtte ønskes udvundet materiale og væv fra uterus (livmoder), placenta (moderkage) eller fosteret, herunder blod, idet der bør opstilles betingelser, som sikrer, at dette kan ske på dyrevelfærdsmæssig forsvarlig vis.

Emnet er specifikt behandlet i den internationale dyresundhedsorganisation OIE's zoonitære kodeks vedrørende landdyr⁵, som bl.a. indbefatter retningslinjer for slagtning af dyr. Heraf fremgår det af Kap. 7.5.5 under overskriften 'Management of foetuses during slaughter of pregnant animals', som følger:

"...When uterine, placental or foetal tissues, including foetal blood, are not to be collected as part of the post-slaughter processing of pregnant animals, all foetuses should be left inside the unopened uterus until they are dead. When uterine, placental or foetal tissues are to be collected, where practical, foetuses should not be removed from the uterus until at least 15–20 minutes after the maternal neck or chest cut.

If there is any doubt about consciousness, the foetus should be killed with a captive bolt of appropriate size or a blow to the head with a suitable blunt instrument."

DB mener således, at det eksplicit skal nævnes, hvordan proceduren er i de forskellige relevante situationer. DB indstiller derfor, at der tages højde herfor i Loven, således at § 2 formuleres, som følger:

"§ 2. Det i § 1, stk. 1, nævnte slagteforbud gælder ikke, hvis der er tale om nødslagtning, hvor dyret aflives på bedriften, eller hvis dyret er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning.

Stk. 2. Ved slagtning i de i stk. 1 nævnte tilfælde skal fosteret efterlades i den intakte livmoder.

Stk. 3. Såfremt fosteret undtagelsesvis ikke efterlades i den intakte livmoder, må der ikke ske fjernelse af dette før tidligst 20 minutter efter afblødning af moderdyret.

Stk. 4. Hvis der i medfør af stk. 3 er tvivl om fosterets bevidsthed, skal fosteret bedøves og aflives."

Afslutningsvis vil DB gerne opfordre Ministeren til at arbejde for, at der fremskaffes mere viden på dette område (fostres mulige perception i forbindelse med aflivning af drægtige dyr). Noget der også efterlyses i anbefalingerne fra en EFSA-udtalelse⁶ (jf.

⁵ Terrestrial Animal Health Code. OIE. World Organisation for Animal Health (2012).

⁶ Opinion of the Scientific Panel on Animal Health and Welfare on a request from the Commission related to welfare aspects of the main systems of stunning and killing the commercial species of animals, *The EFSA Journal* (2004), 45, 1-29.

Kap. 8.4.3) og muliggøres i henhold til EU's aflivningsforordning⁷ (jf. navnlig Artiklerne 13, 20 og 25-26).

Med venlig hilsen

**Per Jensen, Præsident
Dyrenes Beskyttelse**

**Britta Riis, Direktør
Dyrenes Beskyttelse**

---

⁷ Rådets Forordning (EF) Nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet ("Aflivningsforordningen")

Kirsten Sejlstrup (FVST)

Fra: education@rats.dk
Sendt: 9. oktober 2012 17:54
Til: Fødevarestyrelsen høring
Cc: Kirsten Sejlstrup (FVST)
Emne: J.nr. 2012-15-2301-01051/KISE

Vedhæftede filer: Høringsvar, ForsøgsdyrenesVærn, Lov nr. 269..doc

Høringsvar,
orsøgsdyrenesVærn.

Hermed fremsendes Forsøgsdyrenes Værns høringssvar i forbindelse med det udsendte udkast til "Forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden".

Venlig hilsen
B. Lakjer
Forsøgsdyrenes Værn

Please note that our e-mail address is confidential and should not be passed on to anyone.

Bemærk venligst, at vor mail-adresse er fortrolig og ikke må videregives.

Høring over forslag til ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden
(Lov nr. 269 af 21. april 2004)

Formålet med ændringen er ophævelse af lovens § 2, stk. 2 således, at der ikke længere er krav om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med nøds slagtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret – trods forbuddet mod transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden – er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning.

Dyreværnsrådets vurdering, støttet af Det Veterinære Sundhedsråd, er, at kravet i § 2, stk. 2, (at fosteret skal skæres ud af livmoderen og aflives straks), er i direkte strid med lovens intention om at sikre fostre mod lidelse, og at bestemmelsen kan give anledning til, at fostre lider mere i forbindelse med slagtningen, end de ville have gjort, hvis moderdyret blot blev slagtet, uden at fosteret skæres ud. Dyreværnsrådet begrundet sin udtalelse således: For så vidt angår aflivning, ved intravenøs injektion af barbiturater vil fostrene, grundet dette stofs uhindrede, simple diffusion over placenta, blive aflivet på en meget skånsom vis. [...] For så vidt angår slagtning, vil bedøvelse [af moderdyret] med bolt pistol eller CO₂, hvor moderdyrets hjertereaktion er opretholdt, efter al sandsynlighed ikke udløse en smertereaktion hos fosteret. Ved efterfølgende akut afblødning vil trykket i fosterblodet falde drastisk, og dette, i kombination med den allerede eksisterende lave ilttension [i fostrets kropsvæv] menes det vil betyde, at fostret ikke vil opleve smerte eller lidelse.

En udtalelse om fostres smerteopfattelse fra EU-Kommissionens rådgivende videnskabelige udvalg om dyrenes sundhed og velfærd (Opinion of the Scientific Committee on Animal Health and Welfare on a request from the Commission related to the aspects of the biology and welfare of animals used for experimental and other research purposes), offentliggjort i 2005¹, peger på betydningen af ilt for fosterets smerteopfattelse. I udtalelsen (s.18, punkt 4) står der: "If a mammalian fetus is removed from the mother and starts to breathe, its level of awareness will change to that typical of such animals after parturition." Det vil sige, at hvis et pattedyrsfoster fjernes fra moderen og begynder at ånde, vil fosterets smerteopfattelse skifte til den, som er typisk for dyret efter fødslen. Fosteret skal derfor ikke have mulighed for at trække vejret, hvis det skal sikres, at fosteret forbliver bevidstløs, og derved ikke kommer til at opleve smerte.

Desuden anbefaler den OIE–Terrestrial Animal Health Code, som Danmark var med til at udforme, at fosteret ikke bør fjernes fra livmoderen tidligere en 5 minutter efter at afblødning af moderdyret er begyndt for at sikre, at fosteret ikke er ved bevidsthed, og desuden at fosteret ikke bør fjernes fra livmoderen, førend det er dødt. Anbefalingerne findes i Artikel 7.5.5, "Management of foetuses during slaughter of pregnant animals", Terrestrial Animal Health Code, vedtaget af de 198 medlemslandene i World Animal Health Organisation (OIE).

Man må erkende, at der er den risiko forbundet med den nuværende danske lovgivning, at fosteret kommer til at ånde og dermed lide, før det kan blive aflivet.

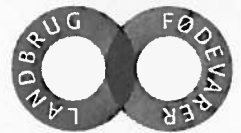
¹ EFSA Journal (2005) 292, 1-46

Ændringsforslaget fjerner også § 2, stk. 3, som tillader, at aflivning af fosteret kan undlades, hvis en dyrlæge vurderer, at fosteret er levedygtigt, ihvertfald som en konsekvens af fjernelse af § 2, stk. 2.

§ 2, stk. 3 bør måske også fjernes, idet der er en risiko for, at fosteret kommer til at lide på grund af den eventuelle hjerneskade, som dyret kan pådrage sig ved manglende ilt. Er moderdyret dødt, vil fosteret heller ikke få råmælk, og vil derfor blive ekstra modtagelig over for infektioner.

Den nye EU-forordning Nr. 1099/2009 siger intet om, hvordan fosteret skal håndteres. I princippet burde det derfor være muligt at indføre nationale bestemmelser med henblik på at sikre, at fosteret ved aflivning eller slagtning af moderdyret ikke udsættes for smerte eller lidelse.

Dato 9. oktober 2012
Side 1 af 1

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup

hoering@fvst.dk

cc: kise@fvst.dk og khq@fvst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Bemærkninger til udkast til ændring af lov om forbud mod slagtnign og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, jf. J.nr.: 2012-15-2301-01051/KISE

Fødevarestyrelsen har fremsendt høring om ændring af ovennævnte lov, således at der ikke længere er krav om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med nødslagtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret - trods forbuddet mod transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden - er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtnign.

Med henvisning til Fødevarestyrelsens baggrund for den foreslående ændring om ophævelse af lovens § 2, stk. 2, så støtter Landbrug & Fødevarer ændringen og dermed forslaget.

Med venlig hilsen

Christina Nygaard
Senior konsulent

Dyrevelfærd og Veterinære Forhold

D +45 3339 4005

M +45 2724 5905

E chn@lf.dk

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer og agroindustrien. Med en eksport på over 100 milliarder kroner årligt og med 145.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksport erhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.